

Міжнародна
організація
праці

КОНФЕДЕРАЦІЯ
РОБОТОДАВЦІВ
УКРАЇНИ

 РАЗОМ

Belgium

partner in development

Огляд національної та міжнародної практики підвищення рівня інклюзивності на ринку праці

1-15.06.2025

Цей випуск охоплює 1 червня – 15 червня 2025 року й аналізує понад 120 урядових рішень, досліджень та корпоративних кейсів з України, Німеччини, Франції, Польщі, Словенії, Румунії, Іспанії, Швейцарії, Болгарії, Перу, США, Малайзії, Єгипту, Китаю, Японії, Мексики та Бразилії.

Головні тренди

1. Україна фіксує >100 тис. відкритих вакансій; попит зміщується у бік робітничих професій і некваліфікованої праці — при цьому служба зайнятості відзначає повернення персоналу до офісів, бум внутрішнього навчання й більший акцент HR-політик на ментальне здоров'я та утримання кадрів.
2. Дефіцит послуг догляду обмежує жіночу зайнятість в Україні; EU NEIGHBOURS радить інвестувати у садки та гнучкий графік, щоби підняти участь жінок на ринку праці.
3. Безкоштовні курси для жінок у "чоловічих" спеціальностях (водійка, електрик, трактористка) стартували в Ізюмі як швидка відповідь на кадровий дефіцит у транспорті й агросекторі.
4. Україна обговорює "бебі-бонус" €50 000 (\$1 250) при народженні дитини + гарантоване місце в яслах і «пакет школяра» — проект на стадії опрацювання.
5. Польща стимулює зайнятість 50+ субсидією 2 300 PLN (\$580) на місяць на кожного працівника до двох років; мета — скоротити безробіття старших вікових груп.
6. Польща повертає пенсіонерів-учителів, щоб закрити вакансії у школах — рішення підтримали профспілки як тимчасовий крок.
7. Трудовий стаж, здобутий українцями у Польщі чи Німеччині, зараховуватимуть до української пенсії — Мінсоцполітики підтверджує чинність міждержавних угод.
8. Ринок праці "відкриває двері" літнім: найпопулярніші вакансії для 60+ — охорона, логістика, роздріб та клінінг; роботодавці пропонують гнучкі графіки й часткову зайнятість.
9. Українці зареєстрували майже 90 000 компаній у Польщі з 2022 р., змінюючи локальний бізнес-ландшафт (логістика, будівництво, IT).
10. LinkedIn фіксує падіння стартових вакансій на 25% через генеративний ШІ — молодь втрачає точки входу у маркетинг, HR і юриспруденцію.
11. Індонезія одночасно отримує "демографічний бонус" і готується до старіння — запускає програми зайнятості 60+ та реформує пенсійну систему.
12. Індонезія планує скасувати вікові обмеження у вакансіях, щоб зменшити дискримінацію кандидатів 40+.
13. Єврокомісія тестує альтернативні моделі працевлаштування для людей з інвалідністю — фокус на дистанційній та підтриманій зайнятості.
14. Український HR-фокус зміщується до мультифункціональних навичок та внутрішнього апскілінгу; роботодавці інвестують у корпоративні академії.

15. На горизонті з'являються "рідкісні професії" — електромонтер дронів, картограф AR, сортувальник е-відходів, що формують нові ніші зайнятості.
16. Ментальне здоров'я стає ядром політик утримання персоналу — компанії вводять психологічні сесії та гнучкі "well-being days".
17. Польське будівництво робить ставку на AI та відбудову України, що підживлює попит на кадри й цифрові рішення.
18. ШІ витісняє молодь, але створює запит на креативні soft skills — експерти радять школам робити упор на критичне мислення й міждисциплінарність.

Національна мережа «РАЗОМ»

Україна має допомогти бізнесу і вивести на ринок праці якомога більше людей з інвалідністю

Люди з інвалідністю, коли влаштовуються на роботу, приховують свою інвалідність, заявив Олексій Мірошніченко, президент Конфедерації роботодавців України у інтерв'ю радіо «Київ 98 FM». Ми повинні змінити підходи, щоб роботодавець був зацікавлений, а він дійсно зацікавлений, щоб у нього було більше працівників, а люди з інвалідністю теж не боялись говорити, що в неї є якісь певні проблеми зі здоров'ям, які не заважають працювати. Це такі ж люди, як всі ми, які готові працювати. Думаю, у 85% людей інвалідність невидима. Треба змінити ментальні підходи. Ми всі однакові, ми всі можемо робити разом загальну справу. [Детальніше...](#)

Україна

Зайнятість в Україні: понад 100 тис. вакансій і попит на робітничі професії

Станом на червень 2025 року Державна служба зайнятості зафіксувала **понад 100 000 вакансій**, більшість із них — для **робітничих спеціальностей**. Попитом користуються також медики, вчителі, водії, будівельники. Рівень безробіття зменшується, але структура вакансій зміщується у бік некваліфікованої праці. [Детальніше...](#)

4 ключові тренди на ринку праці. Серед головних змін:

1. Повернення персоналу до офісів (зменшення масштабів віддаленої роботи);
2. Зростання ролі внутрішнього навчання;
Попит на людей з мультифункціональними навичками;

3. Зміщення фокусу HR-політик на ментальне здоров'я та утримання персоналу. [Детальніше...](#)

7 рідкісних професій, про які українці майже не чули

Серед незвичних, але затребуваних на ринку праці професій — **електромонтер з обслуговування дронів, інженер цифрової документації, сортувальник електронного сміття, картограф для доповненої реальності**. Такі вакансії поступово з'являються в Україні під впливом глобальних змін у технологіях і екології. [Детальніше...](#)

До 2050 року чисельність населення може скоротитись до 32 млн, домінуватимуть літні люди

Дослідження Київської школи економіки прогнозує, що до 2050 року населення України може скоротитися до 32 млн. Частка людей віком 65+ зросте до 30%. Основними викликами стануть дефіцит робочої сили та необхідність адаптації пенсійної й медичної систем. [Детальніше...](#)

Стаж роботи в Польщі чи Німеччині зараховуватиметься до української пенсії

Мінсоцполітики України підтвердило, що згідно з міждержавними угодами, стаж, набраний українцями в Польщі, Німеччині, Литві та ще низці країн, буде **зараховано до пенсійного стажу в Україні**. Потрібне документальне підтвердження періодів зайнятості. [Детальніше...](#)

Названі найпопулярніші вакансії для людей у віці

Зростає попит на літніх працівників — їх наймають у сферах **охорони, логістики, торгівлі, прибирання**. Пенсіонерів цінують за дисциплінованість і відповідальність. Часто роботодавці пропонують гнучкий графік, часткову зайнятість або роботу за сумісництвом. [Детальніше...](#)

Працевлаштування жінок обмежує дефіцит послуг догляду

Європейська ініціатива EU NEIGHBOURS провела дослідження в Україні, яке виявило, що основним бар'єром для зайнятості жінок є **відсутність доступу до послуг догляду за дітьми**. Особливо це стосується сільських регіонів і багатодітних матерів. Рекомендації — розвиток інфраструктури догляду та підтримка роботодавців у впровадженні гнучкого графіку. [Детальніше...](#)

Безкоштовне навчання жінок "чоловічим" професіям

В Ізюмі запустили безкоштовні курси для жінок із перекваліфікації на дефіцитні професії: водійка, електрик, трактористка, механік. Програма спрямована на подолання кадрового дефіциту у сферах, традиційно “чоловічих”, та підвищення фінансової незалежності жінок. [Детальніше...](#)

Запуск програми народжуваності: €50 000 (\$1,250) за кожну дитину

Міністерство соцполітики анонсувало можливість запуску програми стимулювання народжуваності: одноразова допомога €50 000 (\$1,250) при народженні дитини, забезпечення місцем у яслах і “пакет школяра” при досягненні шкільного віку. Програма перебуває на етапі опрацювання. [Детальніше...](#)

У сфері ІТ звільняють досвідчених фахівців

На ринку зростає хвиля звільнень серед middle та senior фахівців. Причини — зменшення кількості проєктів, релокація замовників, а також автоматизація процесів. Компанії скорочують команди, але водночас шукають нові ролі в ІТ-продажах, техпідтримці та AI-напрямах. [Детальніше...](#)

Світові тенденції

Канада – країна з найкращою підтримкою трудових мігрантів

Діє програма Express Entry для кваліфікованих спеціалістів, система спонсорства провінціями (PNP), квоти для дефіцитних професій. Роботодавці активно залучають іноземців у сферу охорони здоров'я, ІТ, будівництва, догляду, сільського господарства. Держава фінансує курси інтеграції, мовну підготовку, консультування та менторство для новоприбулих. Громадяни отримують можливість швидкої імміграції та возз'єднання сім'ї.

На другому місці – **Німеччина**. Діє програма “Blue Card”, прискорене визнання дипломів, окремі програми для медиків, інженерів, ІТ-фахівців. Діє офіційна підтримка релокації, безкоштовні інтеграційні курси, державне фінансування перекваліфікації.

На третьому місці – **Австралія**. Points-based system, спонсорські візи для дефіцитних професій. Можливість залучення сім'ї, державні програми інтеграції, підтримка кваліфікаційного оцінювання.

На четвертому місці – **Великобританія**. Skilled Worker Visa, Global Talent Visa, гнучкість для секторів ІТ, медицини, освіти, будівництва. Підтримка роботодавців при оформленні спонсорства, державна інформаційна підтримка.

На п'ятому місці – **ОАЕ**. Візи для висококваліфікованих та середньокваліфікованих кадрів, особливі умови для спеціалістів у сфері інженерії, фінансів, медицини. Відсутність податку на доходи, доступ до сучасної інфраструктури та багатонаціонального ринку праці.

На шостому місці – **Сінгапур**. Електронна система оформлення дозволів, програми для висококваліфікованих кадрів (Employment Pass). Простий процес продовження віз, високий рівень підтримки інтеграції та перекваліфікації.

На сьомому місці – **Нова Зеландія**. Професійні візи зі спонсорством, окремі канали для молодих фахівців, дефіцитних професій та ІТ-галузі. Державна підтримка інтеграції мігрантів, курси англійської мови.

На восьмому місці – **Ірландія**. Програма Critical Skills Employment Permit, заохочення міграції в ІТ, охорону здоров'я, освіти. Прискорена процедура отримання дозволу на роботу та можливість імміграції членів сім'ї.

На дев'ятому місці – **Нідерланди**. Система Highly Skilled Migrant, підтримка для стартапів, дослідників, студентів. Роботодавці отримують податкові пільги за найм іноземних фахівців.

На десятому місці – **Швеція**. Робочі візи для висококваліфікованих і сезонних працівників, акцент на ІТ, інженерії, дослідженнях. Підтримка інтеграції, безкоштовні курси шведської, можливість отримання ПМП та громадянства.

Загальні риси топ-10 країн:

- Відкритість до кваліфікованих мігрантів.
- Чіткі та прозорі процедури отримання віз і спонсорства.
- Державна та приватна підтримка інтеграції (мовні, юридичні, професійні курси).
- Фінансові стимули для роботодавців, які залучають іноземців.

- Акцент на залучення дефіцитних і затребуваних спеціальностей. [Детальніше...](#)

Генеративний ШІ поки не впливає на зарплати та зайнятість — дослідження

Економісти не зафіксували істотного впливу генеративного ШІ (GPT, Claude тощо) на рівень зайнятості чи зарплати у США та Європі. Проте аналітики очікують, що через 2–3 роки технології можуть змінити структуру ринку праці, особливо в офісних професіях. [Детальніше...](#)

ШІ витісняє молодь з ринку праці — попередження LinkedIn

LinkedIn зафіксував падіння кількості стартових вакансій на 25% у порівнянні з 2022 роком. Причина — автоматизація простих завдань генеративним ШІ. Молодь втрачає стартові позиції в маркетингу, HR, юриспруденції. Фахівці радять зосередитися на soft skills та креативних навичках. [Детальніше...](#)

Україна/Польща

Українці відкрили майже 90 тисяч компаній у Польщі з початку повномасштабного вторгнення

За даними кадрової компанії **Gremi Personal**, українські громадяни зареєстрували **близько 90 000 бізнесів** у Польщі після 24 лютого 2022 року. Найпопулярніші напрями — логістика, будівництво, торгівля, IT. Цей процес стимулює локальну економіку та змінює польський ринок праці. [Детальніше...](#)

Польща

Будівництво майбутнього — AI, держінвестиції та Україна

Штучний інтелект та автоматизація змінюють будівництво в Польщі. Зростають державні інвестиції, а відновлення України відкриває нові ринки й стимулює попит на кадри та цифрові технології. Очікується активна кооперація польських і українських компаній. [Детальніше...](#)

2300 злотих щомісяця для людей 50+ — субсидія на працевлаштування

Уряд Польщі запроваджує програму стимулювання зайнятості людей віком 50+: роботодавці отримують **2300 злотих (близько \$580)** щомісяця на кожного найнятого працівника 50+ протягом **до 2 років**. Мета — зменшити безробіття серед старших вікових груп. [Детальніше...](#)

Працевлаштування пенсіонерів-вчителів як відповідь на кадрову кризу

Польський уряд розглядає **повернення на роботу вчителів-пенсіонерів** як спосіб заповнити вакансії в системі освіти. Ця ініціатива має підтримку профспілок, які вважають її тимчасовим рішенням, поки триває підготовка нових кадрів. [Детальніше...](#)

ЄС

Єврокомісія досліджує альтернативні моделі працевлаштування для людей з інвалідністю

Запущено нове дослідження, що аналізує нестандартні моделі зайнятості для людей з інвалідністю — соціальні підприємства, робочі кооперативи, дистанційна та гнучка робота. Мета — вивчити ефективність та масштабованість таких підходів у різних країнах ЄС. [Детальніше...](#)

Новий інструмент допомоги Україні — Ukraine Facility

ЄС затвердив багаторічний механізм фінансової підтримки Ukraine Facility (2024–2027): €50 млрд на відновлення, економічну стійкість, реформи, підтримку бізнесу, розвиток освіти й соціальних послуг. Кошти виділяють траншами, із пріоритетом для прозорості й ефективності використання. [Детальніше...](#)

Словенія/ЄС

Через 10-15 років у Словенії та сусідніх країнах нестача лікарів стане критичною

У Європі зростає нестача лікарів, особливо у Словенії та сусідніх країнах. Чисельність лікарів старшого віку збільшується, а молодь не поспішає вступати в професію через низькі зарплати й надмірне навантаження. Прогнозується, що через 10–15 років брак медперсоналу стане критичним, якщо не буде реформовано навчання, умови праці та соціальні гарантії. [Детальніше...](#)

Франція/ЄС

Оновлено перелік дефіцитних професій для іноземних працівників

Франція оновила список «*métiers en tension*» — професій із браком кадрів, найм на які для іноземців спрощується. Серед таких професій:

Сільське господарство: сільськогосподарські робітники, городники, виноградарі, водії сільськогосподарської техніки.

Готельна та громадська діяльність: кухарі, помічники кухарів, офіціанти, працівники загальної практики.

Будівництво та громадські роботи: муляри, покрівельники, керівники будівельних майданчиків, механізатори.

Допомога вдома та особисті послуги : домогосподарки, помічниці по дому, асистенти по життю.

Промисловість, охорона здоров'я, транспорт та логістика : техніки з технічного обслуговування, водії вантажівок, медсестри, виробничі агенти. [Детальніше...](#)

США

У США діє програма зайнятості для людей віком 55+

У штаті Алабама діє програма **Senior Community Service Employment Program (SCSEP)**, яка надає оплачувані тимчасові посади людям віком 55+, переважно в громадському секторі. Учасники отримують навчання та професійну підготовку для подальшого працевлаштування в приватному секторі. [Детальніше...](#)

Велика Британія

Робота у 60+: шлях до довшого і здоровішого життя

Згідно з дослідженням *Institute for Fiscal Studies (IFS)*, **праця у віці 60+** пов'язана з **меншим ризиком депресії та зниження когнітивних функцій**. Робота на гнучких умовах або з частковою зайнятістю покращує якість життя та знижує витрати на медичне обслуговування. [Детальніше...](#)

Китай

Програма підтримки зайнятості для випускників

Державна програма передбачає створення понад 1 млн місць для молоді — оплачувані стажування, стартові робочі місця, професійне наставництво. Особливий акцент — ІТ, промисловість, соціальні сервіси. [Детальніше...](#)

Нова трудова політика: фокус на професійну освіту та відновлення ринку

Китай оголосив про посилення підтримки професійної освіти для молоді та сільського населення. Уряд розширює мережу профтехучилищ і технічних центрів, щоб боротися з безробіттям серед молоді. Також ведеться робота над пом'якшенням наслідків спаду у сфері виробництва. [Детальніше...](#)

Інклюзія людей з інвалідністю на ринку праці

З 2024 року розширено програми працевлаштування для людей з інвалідністю: фінансові стимули для компаній, адаптація робочих місць, розвиток соціальних підприємств. Відкрито понад 350 000 нових робочих місць, акцент — на сучасних навичках і підтримці стартапів. [Детальніше...](#)

Ринок праці — рекордна кількість молодих фрілансерів

2024 рік — понад 30% молоді працюють у сфері фрілансу або на гіг-економіку: ІТ, маркетинг, дизайн. Влада розробляє нові програми соціального захисту для цієї категорії. [Детальніше...](#)

Китай інвестує в розвиток сільського професійного навчання в Африці

Китайська урядова програма сприяє створенню технічних центрів у сільських регіонах Ефіопії. Підготовка охоплює механіку, будівництво, ІТ, сільське господарство. Цей крок має зменшити молодіжне безробіття та посилити виробничий потенціал країни. [Детальніше...](#)

Зниження напруги в торгівлі з США тимчасово зупинило скорочення персоналу в Китаї

Послаблення торговельного конфлікту між КНР і США зменшило темпи звільнень на китайських підприємствах, але загальна ситуація на ринку праці

залишається крихкою. Найбільше постраждали молоді працівники, особливо у сфері технологій і виробництва. [Детальніше...](#)

Румунія

Літні люди прагнуть працювати, але зіштовхуються з перешкодами

Все більше румунських пенсіонерів шукають роботу через зростання витрат і низькі пенсії. Однак стикаються з віковою дискримінацією, браком підходящих вакансій та складнощами із перекваліфікацією. Попит на часткову зайнятість зростає, але роботодавці рідко пристосовують умови під старших кандидатів. [Детальніше...](#)

Туреччина

Інклюзивне працевлаштування: центр ESBİM пропонує роботу людям з інвалідністю

У місті Есенюрт муніципальний центр зайнятості **ESBİM** організував серію ярмарків вакансій для людей з інвалідністю. Учасникам пропонують адаптовані робочі місця, профорієнтацію та підтримку у процесі працевлаштування. Це частина стратегії соціальної інтеграції міста. [Детальніше...](#)

В'єтнам

Кредити та профнавчання для літніх працівників

Уряд В'єтнаму запроваджує програми пільгового кредитування та професійної підготовки для людей похилого віку, які бажать продовжувати працювати. Ініціативи включають пільгові позики та фінансування профнавчання у сільських районах, щоб підвищити рівень зайнятості серед старших вікових груп. [Детальніше...](#)

Данія

Пенсійний вік підвищено до 70 років — найвищий в Європі

Данія планує поступово підвищити пенсійний вік до 70 років, роблячи його найвищим у Європі. Рішення обґрунтовується зростанням тривалості життя та потребою забезпечити фінансову стабільність пенсійної системи. Очікується, що це вплине на ринок праці та мотивацію людей похилого віку залишатися активними. [Детальніше...](#)

Люди у віці — рушійна сила данської економіки

Данська рада для літніх людей повідомляє, що працівники віком 60+ генерують значну частку ВВП країни. Багато хто з них залишається економічно активним після пенсії: працює неповний день, займається волонтерством або консультує. Таке залучення визнане ключовим фактором зростання. [Детальніше...](#)

Іспанія

45 млн євро на працевлаштування людей з інвалідністю

Влада Андалусії виділяє €45 млн на гранти для підприємств, які наймають людей з інвалідністю. Підтримка охоплює зарплати, адаптацію робочих місць та професійний супровід. Мета — стимулювати інклюзивний ринок праці в регіоні. [Детальніше...](#)

Йорданія

Люди з інвалідністю отримують шанс на працевлаштування у держсекторі

Йорданська влада оголосила набір людей з інвалідністю на державну службу. Процес включає адаптовану співбесіду та забезпечення відповідних умов праці. Це частина зобов'язань щодо реалізації національної стратегії інклюзивності до 2030 року. [Детальніше...](#)

Греція

Нові демографічні заходи: стимули для молоді та жінок

Грецький уряд запроваджує довгострокову програму стимулювання народжуваності та економічної активності. У 2025–2035 роках планують надавати податкові пільги сім'ям з дітьми, субсидії на житло, а також **спеціальні програми працевлаштування для молоді та жінок**. Ініціатива охопить період до 2035 року. [Детальніше...](#)

Домініканська Республіка

Працевлаштування людей з інвалідністю — державна ініціатива

Міністерство праці Домініканської Республіки запустило ініціативу з просування **працевлаштування людей з інвалідністю**. Акцент зроблено на партнерстві з бізнесом, підтримці адаптації робочих місць та проведенні ярмарків вакансій за участю компаній, відкритих до інклюзивності.

[Детальніше...](#)

Мексика

Вік як бар'єр на ринку праці

У Мексиці літніх працівників часто виключають з формального ринку праці, незважаючи на досвід. Основні виклики — упередження з боку роботодавців, брак навчальних програм для вікової категорії 50+, а також відсутність державної підтримки повторної інтеграції. [Детальніше...](#)

Індонезія

Країна готується до старіння населення — разом із “демографічним бонусом”

Індонезія одночасно переживає пік економічно активного населення (демографічний бонус) і готується до викликів старіння. Уряд запроваджує політики підтримки зайнятості для осіб 60+, реформи пенсійної системи та розвиток довгострокового догляду. [Детальніше...](#)

Міністерство праці розглядає скасування вікових обмежень для кандидатів

Індонезійське міністерство праці планує скасувати або переглянути норму про **максимальний вік для подачі на роботу**. Мета — зменшити дискримінацію

людей віком 40+ та підтримати зайнятість серед старших вікових груп, особливо у сфері послуг та освіти. [Детальніше...](#)

* * *

Дослідження проведено Конфедерацією роботодавців України в рамках проекту «Створення консультативної системи щодо інтеграції осіб з інвалідністю на робочі місця», який реалізується за підтримки Проекту Міжнародної організації праці за фінансування Уряду Бельгії «Підтримка МОП України: запобігання трудової експлуатації та торгівлі людьми, підтримка розвитку підприємництва та інституційна підтримка соціальних партнерів» та Проекту Міжнародної організації праці «Сприяння інклюзивному та сталому відновленню в Україні через соціальний діалог».